

Uredništvo
in upravnništvo:

Kolodvorske
ulice št. 16.

Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:

Šestopisna peti-
vzeta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja

za Ljubljano
v upravnishvu:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četr leta 1 gl.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četr leta 2 gl.
50 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

Štev. 133.

V Ljubljani v četrtek, 7. avgusta 1884.

Tečaj I.

Konec londonske konference.

V 130. številki „Ljublj. Lista“ prijavili smo telegram, kateri je morda osupnil jednega ali drugega izmed posebno pazljivih čitateljev. Naznanil je namreč včst, da se je konferenca, koja je zborovala v Londonu ter imela nalog, urediti zamotane finančne razmere egiptovske države, razbila brez vsakega vspeha. Uže onidan smo poročali, da se razne države ne strinjajo z angleškimi predlogi ter da se zlasti zastopnik francoskega kabineta, Waddington, imenom svoje vlade kaj odločno protivi Gladstonovemu nasvetu. Tedaj uže smo pričakovali, da se ovržejo angleške propozicije, ali dozdevalo se je nam vender, da se bode morda izumilo kako sredstvo, po katerem bi se vsaj začasno ohranilo soglasje med evropejskimi velesilami v tej odvažni zadevi. Toda niti to ni bilo mogoče, in konferenca šla je za k sebi, ne da bi bila dosegla najmanjši rezultat. Kajti drugače se ne da tolačiti njen sklep, da se njeno zborovanje odloži *sine die*, brez gotovega obroka.

Razpor med Angleško in Francosko, — kajti druge velesile bile so pasivne vsaj na videz, — nastal je iz vprašanja, kako se imajo pokriti troški egiptčanske proračuna. Saint-jameški kabinet je predlagal, naj se na posodo vzame 80 milijonov goldinarjev ter naj se obrestí ostalega dolga znižujejo za pol odstotka. Temu se je upirala francoska vlada, ona je zahtevala, da se dividende vseh državnih upnikov izplačajo v polnem znesku; ako se prikaže, — v tem slučaju neizogiben — primanjkljaj, potem naj se pokrije od egiptčanske vlade v soglasji z evropejsko kontrolno komisijo. Le toliko je odjenjal Waddington, da bi ta komisija, tako zvana *caisse de la dette*, sestavljena iz zastopnikov evropejskih velesil, ne izimši Turčije, smela skleniti redakcijo za pol odstotka, toda le z jednoglasnim sklepom. Takoj potem je izjavil lord Granville, da Angleška ne more sprejeti francoskih predlogov, odbil je odločno vsako po-

sredovanje, — in tako je bilo po 36dnevnem zborovanji konec londonski konferenci.

S tem prenatgljenim zatvorenjem diplomatičnega posvetovanja je uničena tudi nagodba, sklenena z ozirom na egiptčanske razmere med zapadnima velesilama našega kontinenta. Prva posledica je ta, da ima odslej Angleška sama vso odgovornost, a tudi nemejeno gospodarstvo v Egiptu; njej pripade naloga, rešiti nesrečno deželo iz njenih neznosnih razmer ter jo obvarovati rastoče sudanske ustaje in fanatičnih čet mohamedanskega laži-proroka, glasovitega Mahdija. Tam doli, na nilskem bregovji bodo tedaj Angleži morali dokazati, ako jim je ostalo še nekaj one energične brezobzirnosti, s kjo so tolikrat premagali surovo silo orientalskih narodov.

Drugo, a nič menj važno vprašanje pak zadeva čudovito postopanje nemškega zastopnika na londonskem zborovanji. Sploh se mora reči, da nikdo ni bolj izdatno podpiral pretenzije pariškega kabineta nego — železni kancelar! Iz katerih razlogov se je to zgodilo, je danes še velika uganka. Bismarck je sila previden igravec, ne dá si gledati v karte, in tudi najrazboritejšemu diplomatu je navadno nemogoče, slediti ovinkom njegove premetene politike. Ali je veliki mojster diplomatov zares le iz tega vzroka se postavil na stran francoskega protivnika, da bi omehčal in olajšal dosedanje sovraštvo? Ali so bile njemu in politiki njegovi merodajne denarne koristi onih nemških bogatašev, koji imajo svoje milijone naložene deloma tudi v egiptčanskih državnih papirjih? Ali pa — in to se nam vidi najbolj verjetno, — mu je bilo le na tem, da se prepreči in skalí sloga med sosednima narodoma, med francoskim in angleškim kabinetom, katera bi vender le utegnla prej ali slej preglavico delati novoustavnjeni nemški državi. Kajti da je knez Bismarck s svojimi diplomatičnimi potezami le nameraval, uslugo storiti Veliki Britaniji in jo prisiliti, evropejskemu miru na ljubo pola-

stiti se Egipta, to je pač hipoteza, katera vso čast dela iznajdljivemu berlinskemu dopisniku „Times“, toda cdločno dvojimo, da bode mnogo priznanja našla v resnih političnih krogih.

Za Gladstona pa je s tem egiptčansko vprašanje stopilo v drugo fazo. Takoj za sedaj sicer njegova pobjeda na diplomatičnem polji nikakor ne bode vplivala na položaj njegovega kabineta. Po celi Angleški se sedaj razvija veliko popularno gibanje, strogo postavno, brez najmanjših izgređov, brez hrupnih pouličnih prizorov, a baš zaradi tega nepremagljivo, zmagovalno. In vse te nebrojne množice, ktere sedaj po nešteti ljudskih shodih demonstrujejo za volilno reformo in proti gosposki zbornici, morajo podpirati, požrtvovalno podpirati sedanjo britansko vlado. Istina je, da se tudi na Angleškem pripravljajo, rekli bi, porajajo nove stranke. Ali vender sta dandanes merodajni le dve, whiggistična ali liberalna in torystična ali konservativna. Obe veliki frakciji se menjujete v vladi z matematično natančnostjo; ako padejo whiggisti, pridejo njih nasprotniki iz konservativnega tabora na krmilo. V tem oziru jih lahko primerjamo utežem na starinarskih urah z nihalom, katere čestokrat še nahajaš po naših kmetskih hišah. Spusti navzdol en utež, v isti meri se ti drugi dvigne k višku. Ako bi tedaj Gladstone zaradi začasnih nevspehov v vnanji politiki bil prisiljen, odstopiti od vlade, bili bi naravni nasledniki njegovi lord Salisbury in Randolph Churchill ter drugi kolovodje angleških tories. S tem pa bi bila pokopana volilna reforma, in zaradi tega uže se večina angleškega naroda ne bode ločila od Gladstona, dokler ne doseže nameravane spremembe volilnega reda.

Toda v tem hipu, ko se vživetvori narodna zahteva, ko se uresniči volilna reforma, bodo praktični Angleži takoj vso svojo pozornost obračali na vprašanja vnanje politike. Egipt in njegove razmere, Mahdijev ustanek in vzratni vpliv njegovega napredovanja na

Listek.

Etnografične posebnosti.

III.

Kačje bogočastje.

(Konec.)

Pri Egiptčanih, ki so vse živali po božje častili, nas to ne osupne posebno, osupne nas pa pri Grkih, tem izobraženem in s tako finim vkusom oblagodarjenem narodu. Grki častili so samo jedno žival in to ravno kačo, kateri so zidali obilo svetišč; najbolj sloveče je bilo ono v Epidavru. Po Herodotovi trditvi pokopane so bile v vseh Zenovih svetiščih kače. Na akropoli v Atenah redili so Ateni na čast kačo in ko o prihodu Perzov ni hotela več žreti, zapustili so Atenci mesto. Epiroti prorokovali so bodočnost po tem, kako je sveta kača žrla. Na otoku Delu slavil se je Helios Apolon v kačji podobi. Cesar Hadrijan dal je sezidati v Atenah bogato svetišče, v katerem so častili veliko, iz Indije prinešeno

kačo. Pri orgijah na čast Bakhu ovili so si „Evoc“ kričeči duhovniki čela z živimi kačami. Eva pomeni po razlogi Klementa Aleksandrijskega „žensko kačo“. Celó Mozes dal je vlti bronasto kačo.

Rimljani častili so uže v najzgodnejših časih veliko sveto kačo v posvečenem logu v Laviniji; stregle so ji device duhovnice z zavezanimi očmi. Ako kača ni hotela žreti, bilo je to znamenje, da je duhovnica devištvu zapravila, za kar so jo usmrtili. Kacih 400 let po sezidanji Rima zamenili so to domačo kačo s tujo, ko je razsajala grozna kuga po Laciji. Sibiliske knjige svetovale so prenesti sveto kačo iz Epidavra v Rim, sicer kuga ne bo pojenjala. Rimljani poslali so po njo, priveli jo na posebni ladiji v Ostijo, kjer je kača sama iz ladije izlezla v navlaš zánjo sozidano svetišče na nekem otoku reke Tibere. Kuga pojenjala je takoj.

O času rimskih cesarjev manjkalo ni kač nikjer, niti v svetiščih, niti v kabinetu cesarjev, niti v sobah cesarskih dam, ki so jih za hladú voljo jemale celó s seboj v postelje. Cesar Tiberij je imel kačo, ki jo je jemal povsod s seboj in jo pital lastnoročno. Nekoč

sklenil je po dolgem času ogledati si Rim. Zapustil je otok Kapri, kjer je živel samotno in kujaje se ter se odpravil proti Rimu. Par milj pred Rimom hotel je kačo pitati, a potoma so mu jo mravlje zglodale. To mu je bilo jasno znamenje, naj ne hodi v Rim; vrnil se je ter potoval nazaj na Kapri. — Tudi Neron imel je takega varovalnega duha ter nosil roko ovito s kačjo kožo, celó rimske dame nosile so jih ovite okolo vratu.

Z etnologičnega stališča zanimljivo je, da se nahaja to ostudno kačje oboževanje tudi onstran Atlantskega morja, zanimljivo zato, ker kaže, da si je človeški rod v nekaterih nazorih vender le povsod jednak. Huicilopohtli (Viclipucli), najvišji bog starih Meksikancev, sedel je na veliki štirivoglati skali, s katere so prežale na vsih koncih in krajih divje kačje pošasti. Obraz Huicilopohtlijev pokrit je bil z masko in tudi s te doli visela je kača. Svetišče Kvecalkohuatlov bilo je okroglo, vhod imel je podobo groznega kačjega žrela. Dandanes je pri Indijancih to bogočastje izginolo, a s posebno udanostjo časté se kače še dandanes pri zamorcih, zlasti ob Robskem obrežji (Schlavenküste) v Vařdahu. Kače, ki se tu časté,

svetovno silo angleško bodo potem zanimali vse narodne kroge na Angleškem. Tega tudi Gladstone ne sme prezirati; skrbeti mora, da se kolikor toliko uravnajo egipčanske reforme, da se nadvlada angleška v kateri si bodi obliki ojači v delti očeta Nila, kajti od tega bode po dognani volilni reformi odvisen obstanek njegovega kabineta.

Strast zaslepi,

to nam kažejo najbolj učenjaki „Slov. Naroda“. Ker dan za dnevom na križ pribijajo politika in urednika prof. Šukljeja, dozdeva se jim umestno, tudi strokovnjaka zgodovinarja nekoliko „ošostiti“. Baje njih lastna tvrdka ni na posebno dobrem glasu, tedaj se v 177. številki skrivajo za nekim „znanim českim pisateljem“, kateri je o „Matičinem“ „Spomeniku“ ter o glavni razpravi njegovih, spisani po prof. Šukljeju, neki izrekel „pomembno polno sodbo: da je zgodovinar S. v tej knjigi na troške Slovencev kralja Otakarja še jedenkrat ubil.“ Da bi bil namenjeni udarec bolj jedrnat, klicali so stavca na pomoč, in ta jim je lapidarni izrek „znanega českega pisatelja“ natisnil z razprtimi črkami.

Nismo poklicani, zagovarjati duševno dete našega urednika pred Herodeži „Národne Tiskarne“, le toliko izjavljamo, da smo i mi vedno pripravljeni, braniti svoje znanstveno stališče z znanstvenimi razlogi. Kričinskih razsodb in recenzij o „Spomeniku“ zares še nismo čitali veliko, žalosten dokaz duševne stagnacije med Slovenci. Kar smo čuli privatnih sodb iz ust slovenskih učenjakov, kateri se sicer baje ne strinjajo z našimi političnimi nazori, na pr. od prof. Kreka in Frana Levstika, bile so skoz in skozi pohvalne, celo laskave. V „Kresu“ objavil je slovenski zgodovinar dr. Fr. Kos kratko oceno Šukljejeve razprave, iz katere hočemo posneti le nekoliko stavkov. Pisatelj sodi: „Reči smemo, da premišljeno delo presega gledé nepripravnosti gotovo vse enake neslovenske spise, bodisi česke ali nemške, kajti prvi zagovarjajo radi svojega kralja Otakarja in drugi pišejo preveč z nemškega stališča. V svojih polemikah, bodisi proti Lorenzu, bodisi proti drugim, ukrenol je pisatelj po naših mislih pravo pot. Gotovo bo vsak prijatelj slovenske zgodovine s tem delom zadovoljen, in to tem bolj, ker spis ni le nekaj prepis iz nekaterih knjig, temveč učena razprava, v kateri je mnogo novih rezultatov, kojih bi človek zastojiskal po tujih knjigah.“ (Kres, 1884, III. zv., str. 165.)

Tako sodi kolega zgodovinar, drugače akademiki „Slov. Naroda“. Sklicujejo se na sodbo „znanega českega pisatelja“; zakaj pa pri-

nico ostrupene, lezejo rade v hiše, pusté se prijemati ter napadajo s posebno jezo neko majhno črno, a strupeno kačo. O nji menijo zamorci, da ji je mati neka druga, v notranji Afriki živeča, silno dolga kača, ki dočaka več stoletij. Bila je prej patronica naroda adraškega, kateri pa se ji je zameril; zato ga je med neko bitko zapustila ter prilezla v tabor vaidahiški. Prvi ugledal jo je nek duhovnik, kateri jo je pobral s tal ter jo pokazal vojnikom, ki so takoj pali na kolena ter se ji zahvalili za zmago. Prenesli so jo v novo zidano svetišče ter njeno postrežbo naložili deviškimi duhovnicam. Le duhovniki in te deklice smele so v njeno svetišče, celó kralju je bil vstop zabranjen. Imela je neki jako veliko potomcev.

Nekoč hotel je nek Portugiz jedno tacih kač vzeti s seboj v Brazilijo. Skrivši del jo je v zaboj ter se z njo v čolnici odpeljal proti ladiji, ki naj bi ga odvela v Brazilijo. Toda navzlic mirnemu morju se je čolnič prevrnil, Portugiz je utonil, a njegovi črni veslači rešili so se vsi. Na kopno dospévši odpró zaboj ter najdejo v nji sveto kačo. Neznana razburjenost nastane, ves ljud se razjari, plane nad Portugize, jih potolče ter ulomi

krivajo radovednemu občinstvu imé dotičnega strokovnjaka in zakaj nam ne podajajo vse razsodbe, kajti navedeni izrek je vendar le premističen, da bi si mogli tolmačiti pomen in sežaj njegovih besedij. Poznamo svoje „tamburaše“ s Kongresnega trga in glavo zastavimo, da pisatelj, na kojega se tako patetično sklicujejo, niti zgodovinar ni. S kako slastjo bi sicer „Slov. Narod“ z debelimi črkami dal natisniti: „Jeden prvih zgodovincev českega naroda — recimo prof. Gindely ali Tomek ali Kalovsek — razmesaril, da uničil je slaboznanega slovenskega pisuna prof. Šukljeja s sledečo zasluženno obsodbo.“ Ker pa vsega tega le ni, ker se avtoriteta „Slov. Naroda“ skriva za dokaj skromni in nepomenljivi epitheton „znani pisatelj“, moramo odkrito reči, da nam vsaj tak napad nikakor ne imponuje.

Sicer, pripravljani smo, vednostne rezultate svoje z velikim trudom izdelane razprave braniti proti vsakemu protivniku, kateri se hoče podati na bojišče znanstvene polemike. Na noge tedaj, učenjaki „Slov. Naroda“ doli do slavnoznanega tržaškega kolege, plagiatorja *Stat nominis umbra*, na dan z razlogi in znali bomo zagovarjati svoje stališče. *Will der Herr Graf ein Tänzerchen wagen, er darf nur sagen, ich spiel ihm auf*, poje „Figaro“, in rajše vas srečamo na polji zgodovinske kritike nego da bi gledali neukretne vaše skoke na političnem odru. Ako pa tega poguma nimate, potem neposredno s strahopetnim molkom priznavate, da ste krivično napadli zaslužno literarno delo ter se s takim postopanjem uprav pregrešili zoper našo, itak ne prebogato slovensko slovstvo!

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

Gosp. Baumgartner omenja, da se mu ne zdi umestno, da bi gostilničarji, kavararji itd. davčnega okraja Loke in Tržiča vkup imeli jedno zadrugo in stavi predlog, naj bi bila v vsakem okraju po jedna zadruga.

Gosp. Ot. Bamberg omenja, da bi gostilničarji davčnega okraja Tržič z onimi radovljiškega okraja lahko imeli vkup jedno zadrugo.

Poročevalec nima ugovorov proti gosp. Baumgartnerja predlogu, omenja pa, da se združenje gostilničarjev radovljiškega okraja z onimi tržaškega okraja ne more priporočati, ker slednji pripadajo obrtnemu oblastvu v Kranji, ne pa onemu v Radovljici.

Pri glasovanju se vzprejme odsekov predlog s spremembnim predlogom Baumgartnerjev.

Zbornični tajnik dalje poroča o ustanovitvi zadrug v Ljubljani in omenja, da se je za obrte v ožjem pomenu po zaslišanju od-

v njihova založišča. O neki drugi priliki porzla je svinja Holandca tako kačo, vsled tega so pobili zamorci vse svinje, kar so jih le doseči mogli.

Po ulicah mesta Vaïdaha lazijo te svete kače v množini okolo. Ako zamorci katero ugledajo, pokleknejo pred njo, vzemo jo v roke ter jo prosijo odpuščenja, da so tako predržni. Priporočujoč se ji in proseč jo blagoslova, neso jo nazaj v svetišče, da ne bi se ji pripetilo kako zlo. Pred nekaterimi leti vstrelil je nek Evropejec, neznan z običaji in šegami v Vaïdahu (ker je bil še le malo časa tam), jedno teh svetih kač, kar je ljudstvo neizmerno razjarilo. Še le ko je pridobil duhovnike z dragocenimi darili na svojo stran, dali so se ti potolažiti.

Francoskemu zdravniku Repinu posrečilo se je videti svetišče svetih kač v Vaïdahu. Nahaja se v senci mogočnega in krasnega drevja. Stene so iz ilovice, streha pa spletena iz protja in porastena s travo in grmovjem. V svetišče vodi dvoje vedno odprtih vrat, da morejo „bogovi“ iz svetišča ven na prosto, kadar jih je volja. Vender jih je po kacih sto vedno v svetišči, vzlasti jim dopade pletena streha. Repin je imel priliko opazovati jih prav

bora obrtnega društva v Ljubljani sestavil po skupinah načrt, kateri je dodan predstoječemu poročilu. Ker bi nekatere zadruga potem načrtu imele premalo članov, naj bi se delalo na to, da se združijo z drugimi močnejšimi. Mogla bi se n. pr. zadruga izdelovalcev instrumentov z ono izdelovalcev kovanega blaga, zadruga rokovičarjev, klobučarjev in krznarjev s krojači združiti. Ravno tako naj bi se delalo na to, da bi se zadruga usnjarjev, jarmenarjev, sedlarjev in tapetnikov, kakor tudi lasopletov in brivcev združila z drugimi zadrugami. Gledé trgovinskih obrtov se je oziralo na razredbo, doposlano od vis. c. kr. trgovinskega ministerstva za statistična dela. Ker pa je število posamnim zadrugam oddaljenih obrtov večidel prepričilo, in so trgovski obrti, naj si pripadajo različnim kategorijam, vender le sorodni obrti, naj bi se trgovski obrti razdelili v tri zadruga, in sicer:

- 1.) v zadrugo protokoliranih trgovcev;
- 2.) v zadrugo neprotokoliranih trgovcev in
- 3.) v zadrugo malih trgovcev.

Poročevalec stavi v imeni združenih odsekov predlog: „Poroča naj se v tem zmislu mestnemu odboru in podpira naj se pri ustanovitvi daljnih zadrug.“

Zbornica vzprejme predlog jednoglasno. Zbornični tajnik poroča o dveh vlogah c. kr. okrajnega glavarstva v Kameniku, naj bi zbornica izrekla svoje mnenje o ustanovitvi zadrug. Po sklepu se predlagajo za političen okraj Kamenik naslednje zadruga:

- 1.) Zadruga gostilničarjev itd. za davčni okraj Brdo;
- 2.) zadruga gostilničarjev za davčni okraj Kamenik;
- 3.) zadruga mlinarjev in žagarjev v političnem okraju Kamenik;
- 4.) zadruga lončarjev za političen okraj Kamenik;
- 5.) zadruga pekov in medeničarjev za političen okraj Kamenik;
- 6.) zadruga družih rokodelskih in dopuščanih obrtov v političnem okraju Kamenik;
- 7.) zadruga večjih trgovskih obrtov;
- 8.) zadruga malih obrtnikov za političen okraj Kamenik.

Nekateri obrtniki okraja kameniškega vložili so dve vlogi, izmed katerih jedna zahteva, naj se združijo za političen okraj Kamenik v jedno zadrugo naslednji obrti: kovači vseh vrst, kleparji, pasarji, mizarji, sodarji, zidarji, kamenoseki, tesarji, izbeni malarji in barvomazniki, podobarji, steklarji, sedlarji, knjigovezi, urarji in kolarji.

Proti združitvi teh obrtvalcev v jedno zadrugo bi se principijalno ne moglo ugovarjati, ker bi ta zadruga štela blizu 100 članov, in se torej naprej ne more odrekati ji sposobnost obstoja. Poleg te pa bi se morala ustanoviti druga zadruga rokodelskih in do-

natančno. Kače so 3 do 9 čevljev dolge, na sredi života nekoliko debelejšje. Glave imajo široke, ploske in trivoglate; barve so rumene ali zelenkasto-rumene. Nekateri zvijale so se po koleh, zabiti ob stenah v zemljo, druge visele so, z repi pletenega protja v strehi držeč se, se gugale v zraku sim in tjá ter švigale proti njemu. Zopet druge ležale so po tleh v svitke zvite, ter so spale ali pa prebavljale. Da-si je videl Repin v Afriki že marsikaj neavadnega in doživel dosti groze v nji, vender se pri pogledu teh polzkih in svitkastih bogov ni mogel ubraniti groze. Zopet na prosto dospévši vzdihnil je prav iz dna srca, kakor bi se bil probudil iz težkega mučilnega spanja.

Te kače vsaj nevarne niso, a severo-amerikanski Indijanci časté celo najstrupenejšo žival svojih krajev, kačo ropotačo, in ne morebiti iz strahu, ampak ker jo slavi jedna njihovih legend kot največjo dobrotnico človeštva. Imenujejo jo s spoštljivim imenom „staro mater“ in „kraljico vseh kač“. Gorjé mu, kedor bi jo ubil! Ves kačji rod zarotil bi se proti njegovemu življenju, za to jo Indijane ne ubije za nobeno ceno. Vsaj Jowa in Sivux počenjajo tako. V drugih krajih pa so

puščanih obrtov, katera bi obsežala druge obrtne kategorije, izimši gostilničarje, mlinarje, žagarje, lončarje, peke in medeničarje. V tej zadrugi bi bilo blizu 150 članov, in tudi ustanovitvi te zadruge bi se ne moglo ugovarjati.

Kar se tiče druge vloge, da naj bi se delalo na to, da se vsi katerekoli vrste obrtvalci v političnem okraju Kamenik združijo v jedno zadrugo, se opozarja na predstoječe poročilo.

V imeni odseka se torej predlaga: „Zbornica naj izreče c. kr. okrajnemu glavarstvu v Kameniku v zmislu tega poročila svoje mnenje.“ (Dalje prihodnjic.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Pozornost vseh obrača se sedaj v krasno kopališče Ischl, kjer sta se včeraj sešla vladarja **Avstro-Ogerske in Nemčije**. Uže več let vajeni sestanek obeh vladarjev smatrati porokom miru, pozdravljajo narodi Avstro-Ogerske ta čin z iskrenim veseljem in srčnimi željami. Prepričanje je splošno, da čvrsta vez, katera spaja vladarja Avstro-Ogerske in Nemčije, ni samo na korist tema državam, nego celi Evropi.

Naši bratje na **Štajarskem** obdržavali so te dni zopet dva volilna shoda, in sicer v Makolah in v Jarenini. V Makolah zbralo se je vsled povabila dr. Radaja čez 100 volilcev. Volilnemu shodu predsedoval je č. g. župnik Lendovšek. Dr. Radaj položil je račun o svojem in svojih somišljenikov postopanju v štajarskem deželnem zboru, razložil je gospodrstveni in narodni program slovenske narodne stranke ter sijajno ovrgel vsa sumničenja, s katerimi nemškutarji hočejo očrtniti slovenske narodne zastopnike. Zbrani volilci odobrili so jednoglasno postopanje slovenskih poslancev ter naprosili dr. Radaja, da se tudi v prihodnje isto tako vztrajno in hrabro poteka za slovenske interese, kakor do sedaj.

— Tudi volilni shod v Jarenini, v središču krasnih, slovenskih gor, bil je mnogobrojni obiskan. Prostorna hiša gospoda Ornika bila je pretesna za toliko množino ljudij, zato se je shod vršil pod milim nebom. Predsedoval je g. Roškar iz Jarenine. Č. g. dr. Gregorec razložil je v izvrstnem govoru uzroke silnega materialnega propadanja med kmetskim ljudstvom, završujoč, da je le konservativna politika, katero zastopajo tudi slovenski poslanci, v stanu, rešiti kmeta preteče nevarnosti. Jednoglasno se je sprejela kandidatura gg. dr. Radaja in barona Goedla. Volilni shod završil se je s petjem cesarske himne.

Iz **Prage** se poroča, da so bili hrvatski gosti tam sijajno sprejeti. Velika množica

drugih misli. „Pozdravljen mi bodi, gost iz dežele duhov!“ pravi ji Indijanec. „Bili smo nesrečni. Veliki duh je vedel o tem. Ti pa si prišla nas tolažiti. Tvoj posel nam je znan. Vzemi ta tobakov dar!“ pravi potresajoč ji na glavo tobakov pepel, „okrepčal te bo po tvojem dolgem popotovanju.“ Po tem pa jo zgrabi za rep, zdrči z roko bliskoma navzdol proti glavi za vrat ter jo zmečka. Koža kačina pa je zanj imenitna trofeja. A kače ni umoril zavoljo njene nevarnosti in škodljivosti, ampak zato, ker se mu je posrečilo celo duha, višje bitje prekaniti.

Grofu Zinzendorfu rešila je ta indijanska vraža nekoč življenje.

Kajuga-indijanci so ga sumnili, da se potika mož okoli njih samo iz slabih namenov. Nekega večera obkolijo ga sedečega pri majhenem ognju na kupu lesa. Zaznamenoval si je ravno dogodke minolega dne ter ni opazil, da se je priplazila tik njega velika ropotača. Njegovi zalezovalci pa so jo opazili ter bili vsled tega o mogočnosti tujega moža, ki vodi kačo ropotačo s seboj, tako prepričani, da so se preplašeni pozgubili od njega proč v gozd. (Waitz, *Anthropologie der Naturvölker III*, p. 192.)

Iv. Vrhovec.

ljudstva in mnogo odličnih českich domoljubov pričakovalo je na kolodvoru vlak. Načelnik českega društva za umetnost, dr. Strakaty, pozdravil je v navdušenem govoru brate Hrvat. Hrvat prof. Hoić zahvalil se je ginjeno v imenu Hrvatov. Z godbo na čelu pomikala se je potem množica v mesto.

Tuje dežele.

V francoskem ministerskem sovetu potrdil je Ferry, da so se dogovori med Francijo in Kitajem po polnem razbili. Brzjav tudi uže poroča, da je francoska flota osvojila otok Formozo. Ako se ta vst vresniči, potem se je vojska uže pričela.

V Belgiji vrše se velike demonstracije proti zbornici predloženemu novemu šolskemu zakonu. Tako se je v Antverpnu zbrala ogromna množica ljudstva, šla pred mestno zbornico ter zahtevala, da se umakne novi šolski zakon; mestni župan je obljubil, da bode v tem zmislu deloval. O sličnih demonstracijah poroča se tudi iz drugih mest.

Angleška vlada poslala je svojega polnočnika v **Egipet**. Vlada zahtevala je od parlamenta 300 000 funtov šterlingov v pomoč generalu Gordonu, kateri se junaško brani Mahdijevim napadom.

Dopisi.

Iz **Metlike** začetkom avgusta. (Izv. dop.) V raznih slovenskih časopisih se nekaj časa beró dopisi iz Metlike. Vsaka malenkost se objavlja, a temu ni čuda. Znano je, da je vročina zlasti meseca julija hudo pripekala, tudi naš okraj je moral dokaj vročine prestat. Se more le Metličanom v zlo šteti, ako se neko med njimi iz spanja vzdrami in svetu oglasi? Saj je uže več nego 30 let proteklo, kar so se po neki pravljici prvi njegovi članki natisnili. Gotovo je to vse hvale vredno početje in vspeh bi bil pri nadaljevanji večji nego danes, kajti sedaj brusi svoje pero ter napada neusmiljeno brez ozira miru želeče osebe, zlasti pa one, ki v njegov róg ne trobijo. Ljudstvo pravi, da ima zbadljivo pero ter hoče žnjim svetu kazati, da mu ga ni para med Kolpo in Gorjancem. Povprašuje se radovedno, kaj je vender ta srd provzročilo? — Odgovor je pač lahek. — Revež se je v vednem boji postaral in dviga roko po laborjevem venci, katerega v svoji mladosti ni mogel doseči. Akoravno znamo, da lavor visoko nad njim visi, upamo navzlic njegovim mnogoštevilnim nasprotnikom, da ga bo dosegel, saj skušnja uči, da kedor se resno trudi in prizadeva, tudi plačilo prejme. Ne skušaj blagemu gospodu nasprotovati, uverjen bodi, da se bodeš moral pokoriti njegovi volji.

Ozri se le v njegove bistre oči, uže njegov oster pogled ti seže do srca in ti dokazuje, da nimaš toliko zaslug za narod nego on. Dejansko je treba kazati, da se za narod dela; tudi pri kozarci dobre metliške kapljice se koristi narodu in slava njegova se širi po svetu. Koliko se je pa v onem času Belokranjecem koristilo, ko jih je skozi šest let v deželnem zboru zastopal oni gospod? Čuješ li, da je on tedaj z izvrstnimi govori in predlogi metliške prebivalce osrečil? Kamor koli se ozreš, povsod se nahaja le sad njegovega plodovitega delovanja, povsod le dokazi njegovega plodovitega delovanja, povsod le dokazi njegovega neumornega požrtvovalnega truda. Pri takih zaslugah se ne smemo čuditi, da se pri zopetni volitvi deželnih poslancev kandidatura le njemu ponudi kot strokovnjaku in da se ji on — zgolj zaradi preobilega truda odpove.

Časa ima sedaj dovolj, da spodbuja prebivalce k enaki marljivosti in da zasmehuje one, ki se z njim ne združijo. Pri čaši dobrega vinca se po njegovih načelih za narod „dela“; jedino njemu se mora slediti, sicer se pero nabrusi, in nekoliko zabavljic se napiše v tem ali onem smešnem listu.

Srečna domovina, ki vzgojaš take sinove! Mi Metličani pak velimo: Za narod se mora delati, ne pa kričati in ljudi, kojim tako rogovilenje preseda, na nepošten način grditi. S takim ravnanjem si bode, dragi g. N. . . l, malo pristašev pridobili, a tudi mi ne bomo tugovali, če se itak neznatni krog enakih časnikaških dopisunov v Metliki zmanjša.

Razne vesti.

— (Društvo slavistov) ustanovilo se je na dunajskem vseničilišču. To društvo bode delalo na razvoj vseh slovanskih jezikov; s politiko se ne bode bavilo.

— (Česko semenišče v Rimu.) Kakor poročajo vatikanski listi, odprlo se bode v meseci septembru v Rimu novo semenišče za duhovnike pod imenom *Collegium Bohemicum*. Rektorjem tega semenišča imenoval je papež profesorja filozofije pri *Propaganda fide*, Lorencellija.

— (Ponarejalci denarja v Bosni.) Iz Sarajeva se z dné 2. t. m. poroča: Žandarmerija v Bosenskem Brodu zasačila je prevčerašnjem Antona Tokača in Ivana Talijana, oba Slavonca, ko sta izdavalta ponarejene srebrne goldinarje. Imela sta pri sebi še 23 ponarejenih srebrnjakov.

— (Nova vrsta lopov.) Iz Napolja se z dné 30. julija poroča: V mnoge vile prišlo je včeraj dopoldne več telegrafskih slug z brzjavami; vsi ti slugi pa so bili le preoblečeni, in brzjavi, sicer po polnem jednaki pravim, bili so tudi ponarejeni. Ker se mora zunaj telegrafskega okoličja plačati jedna lira vročnine, so si lopovi izmislili ta novi način goljufije.

— (Lov prepelice v Italiji.) Po uradnih izkazih se je v teku jednega tedna v maji samo v pristanišču v Mesini naložilo in razposlalo nič menj kot 80 000 prepelice. V Ankoni je od 15. do 31. maja samo jeden trgovec razposlal 10 700 prepelice. Večina prepelice se vjame z mrežami, razen tega pa gre na prepeličji lov vse staro in mlado, kar more puško nositi, pa tudi s palicami jih pobijajo, ko so od dolgotrajnega letanja čez morje utrujene. Veliko ljudij se peča s tem lovom, in če je lovec količkaj spreten, ulovi jih z malim trudom po sto in več na dan.

— (Angleška potrpežljivost.) Anglež pelje se iz Pariza v Bordeaux ter ves čas med vožnjo muči kočijaža z različnimi vprašanji, s pravo angleško zvedavostjo. Anglež ugleda tolpo puranov in vpraša zvedavo kočijaža, kako se imenujejo te živalice. Kočijažu pošlo je uže potrpljenje in jezno zarenči: „Angleže!“ Potovalec pa se s tem ni pustil žaliti, vender je molčal na vsem daljnem potu. Blizu Bordeauxa pa opazi Anglež četo prašičev ob cesti. Radostnim obrazom obrne se k kočijažu ter mu vpije na ušesa: „Veste, kako te živali v Angliji imenujemo? Imenujemo jih kočijaže, kočijaže!“

— (Tudi spričevalo.) Odvetnik v Devinu imel je na svojem letovišču več let v službi vrtnarja, kateri je umel svoj posel, a je gospodarja neprestano goljufal. Naposled se je odvetnik naveličal teh goljufij ter odpustil je vrtnarja. Vrtnar pa je solžan pri slovesu prosil gospodarja, naj mu napiše spričevalo o njegovi zvedenosti in zvestobi, inče uničena je njegova bodočnost. Solze vrtnarjeve ganile so mehko odvetniško srce in odvetnik obljubi mu, željo izpolniti. Treba pa je bilo spričevalo tako napisati, da je pravnik opravičil svojo vest; pisal je: „Na zahtevanje izjavljam s tem, da me je vrtnar N. N. pet let služil, in da je med tem časom pridobil toliko iz mojega vrta, kolikor je bilo le možno.“

— (Mehkosrčna gospa.) Imenitna gospa, katera je k društvu zoper mučenje živalij pristopila, daje nekoč slugi: „Janez! ujemi, ujemi tisto sitno muho, toda pazi, da ji kaj žalega ne storiš in jo spusti skozi okno.“ Sluga ujame muho, odpre okno in premišlja, bi jo li spustil ven ali ne. Zato ga vpraša gospa: „No, kaj čakaš in jo ne izpustiš?“ „Dežuje, milostiva,“ odgovori Janez. „Tako; jo pa nesi v stransko sobo, da ondu počaka lepega vremena“, meni preusmiljena gospodinja.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Deželni šolski svet za Kranjsko je začasno učiteljico v Dragatuši, gspdc. Kristino Železnik, imenoval definitivno učiteljico na dvorazredni ljudski šoli ravno tam.

— (Vojaštvo.) V Ljubljani pričnó se vajo vojaških brambovcv v 9. dan t. m. Kranjski brambovc, kateri pripadajo k ljubljanskemu brambovskemu batalijonu št. 25, morajo se oglasiti omenjeni dan uže ob 6. uri v jutro v vojašnici.

— (Najdene reči.) Včeraj so se našli na Mestnem trgu zlati uhani, 5. t. m. pa po deseti uri zvečer na Reseljevi cesti zlata zapestnica. Kdor je izgubil te reči, naj se oglasi na magistratu, kjer so deponirane.

— (Tatvina.) Pretečeno noč je zaspal ob pol 11. uri nek delavec Rudolfove železnice na klopi v „Zvezdi“. Ko se o polnoči prebudi, zapazi, da so mu spečemu neznan tatovi iz žepa ukrali srebrno remontoir-uro in srebrno veržico v vrednosti 30 gld.

— (Pozarna kronika.) Dne 1. t. m. pogorela je posestniku Josipu Jankoviču v Črni Vasi na samem stoječa kajza. Škode je 700 gld.; pogorelec bil je zavarovan. Kdo je zažgal, se ne vé. — Dne 2. t. m. pa je pogorela hiša v Križanjih pri Drnovem (občina Cerklje). Ogenj nastal je po neprevidnosti pri kuhanji. Škoda znaša 373 gold.

— (Iz Begunj na Gorenjskem) se nam piše: V 10. dan t. m. priredijo tukajšnji prostovoljni ognjegasci v prostorih gospe M. Šturmove v Poličah večerno veselico, katere čisti dohodek je namenjen blagajnici prostovoljnih ognjegascv. Pričakuje se obila udeležba.

— (O delitvi premij.) Na Kranjskem se bode za leto 1884. vršila delitev državnih premij v c. kr. cekinih in srebrnih svetinjah, kakor tudi delitev priznanskih diplom: a) Za kobile z žrebetom, b) za mlade, to je 3- do 4letne kobile, c) za 1- in 2letne žrebce v čveterih konkurznih postajah, ki so spodaj imenovane: V Ribnici za politični okraj: Kočevje dne 1. septembra t. l. — Na Vrhniki za politične okraje: Litija, ljubljanska okolica, Logatec, Postojna in mesto Ljubljana dne 5. septembra t. l. — V Kranji za politične okraje: Kranj, Radovljica in Kamenik dne 10. septembra t. l. — V Krškem za politične okraje: Krško, Rudolfovo in Črnomelj dne 2. oktobra t. l. — V vsaki konkurzni postaji se začne delitev premij v imenovanih dnevih ob 9. uri dopoldne. Za to delitev premij veljajo one uredbe, katere so se naravnale po pravilih, ki za to veljajo, s privolitvijo c. kr. ministerstva za poljedelstvo z ozirom na posebne razmere te dežele.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Ischl, 6. avgusta, ob 12. uri 15 minut. Prebivalstvo in topliški gostje stali so koj v prvih dopoldanskih urah ob cestah, katere vodijo s kolodvora do rezidence nemškega cesarja, „hôtel pri cesarici Elizabeti“, da pozdravijo visokega gosta. Kolodvor je okrašen z avstrijskimi in nemškimi zastavami. Delj časa pred prihodom dvornega vlaka podale so se oficijalne osebe na peron. Nj. veličanstvo cesarica prišla je nekoliko časa pred prihodom dvornega vlaka v spremstvu naddvornika barona Nopce, pozdravit in sprejet visokega gosta. Točno ob 12. uri prišel je vlak na kolodvor, in komaj se je vstavil, uže je hitel cesar Viljem Nj. veličanstvu cesarici poljubiti roko. Ko se je obojestransko spremstvo pozdravilo, podal je cesar Viljem Nj. veličanstvu cesarici roko in šel skozi dvorno čakalnico na kolodvor, za njim pa Nj. veličanstvo cesar Fran Josip in spremstvo. Občinstvo vzprejelo je Nj. veličanstvi istinito z burno navdušenostjo. V prvi dvorni kočiji sedel je cesar Viljem na levi Nj. veličanstva cesarice, v drugem vozu je bil Nj. veličanstvo cesar Fran Josip. V veži tudi slavnostno okrašenega „hótelu Elizabet“ pričakoval je prvi naddvornik princ Hohenlohe, generalni pobočnik gm. baron Popp, generalni intendant baron Hoffmann ter mnogo tú bi-

vajočih članov iz visokega plemstva prevzvišeno gospódo. Cesar Viljem vodil je ob roki Nj. veličanstvo cesarico v prvo nadstropje; za njima šel je Nj. veličanstvo cesar Fran Josip. Delj časa ostala sta Nj. veličanstvi cesar in cesarica pri nemškem cesarji; pri slovesu spremil ju je cesar Viljem do stopnjic. — Notranja oprava v stanovanji nemškega cesarja je ista, kakor vlansko leto. Najlepši kras sta sobi avstrijske cesarske dvojice, potem cvetlice in zopet cvetlice. — Vreme je zelo ugodno.

Ischl, 6. avgusta. Nj. veličanstvo cesar se je ravnokar (11. uri) odpeljal v Ebensee, da tam pozdravi cesarja Viljema in ga spremi v Ischl. Kolodvor je slovesno opletičen, obilo je zbranega občinstva. Ognjegasci imajo skrbeti za red.

Ebensee, 6. avgusta. Pred prihodom dvornega vlaka iz Solnograške prišel je Nj. veličanstvo cesar Fran Josip na prijazno in vkusno oplešan kolodvor, pričakovat cesarja Viljema. Nj. veličanstvo je bil v uniformi pruskega pešpolka in nosil je črni orlovi red. Nemški cesar nosil je uniformo avstrijskega polka in Štefanov red. Ob bližajočem se vlaku je nemški cesar z železniškega voza po vojaško pozdravljal. Ni se še po polnem vstavil dvorni vlak, uže je hitel cesar Fran Josip proti železniškemu vozu, da objame visokega gosta. Vladarja sta se večkrat objela in poljubila. Prevzvišena vladarja podala sta se pozneje v kupelj, da se nekoliko nemotena razgovarjata. Kmalu potem odpeljal se je dvorni vlak proti Ischlu.

Gostin, 5. avgusta. Cesar Viljem je danes ob 2. uri popoldne od tukaj odpotoval. Vsi topliški gostje so priredili cesarju prisrčne ovacije.

Pariz, 6. avgusta. Po poročilih „Siecle“ vstavilo se je ladjevje Courbetovo na otoku Formozi ter si prilastilo pristanišče in rudnike.

Versailles, 6. avgusta. Kongresova komisija vzprejela je popravek, kateri izključuje pretendence od predsedništva ljudovlade. Poročilo komisije se bode danes v kongresu prečitalo in debata se bode jutri vršila.

Toulon, 6. avgusta. Od včeraj zjutraj do danes zjutraj tu 4, v Marseillu 8, v Arlesu 2 mrliča za kolero.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 7. avgusta.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	81.10
„ „ „ srebro	81.80
Zlata renta	103.50
5% avstr. renta	96.25
Delnice narodne banke	862.—
Kreditne delnice	313.90
London 10 lir sterling	121.50
20 frankovec	9.65
Cekini c. kr.	5.74
100 drž. mark	59.45

Uradni glasnik

z dne 7. avgusta.

Naprava novih zemljiških knjig: Pri c. kr. sodnji na Vrhniki za katastralno občino Preserje; poizvedbe v 19. dan avgusta.

Eks. javne dražbe: V Vel. Lašičah zemljišče Ant. Cimpermana iz Nareda (1170 gld.) dne 16. avgusta. — V Logatcu polovica zemljišča Marije Debečeve iz Begúnj (559 gld. 50 kr.) dne 23. avgusta. — V Krškem posestvo Janeza Dvornika iz Krške Vasi (5020 gold.) dne 16. avgusta.

Tujci.

Dne 5. avgusta.

Pri Maliči: Aal, trgovec, iz Monakova. — Truna, c. kr. okr. glavar, z rodbino; Weiler, lesni trgovec; Kraus, Freitag, Klein, Schulhof in Kloss, potovalci, z Dunaja. — Tončich, zasebnik, iz Malinšča. — Donert, trg. potovalec, iz Schönfelda. — pl. Schiwitzhofen, c. kr. ministerjalni svetnik, iz Gradca. — Franz, c. kr. svetnik dež. nadsodnije, s soprogo, iz Zadra. — pl. Nemeth, kr. minist. svetnik, iz Reke. — Vitez pl. Fichtenau, bank. uradnik, in Monti, uradnik, iz Trsta. — Mandler, zasebnik, iz Gorice. — Mazgon, duhovnik, iz Mirne Peči. — Zimmermann, c. kr. kancelist, in Javornik, posestnik, z Vrhnike. Pri Slonu: Paradaiser, c. kr. minist. rač. revident, s soprogo; Heller, doktor zdravilstva; Ortowitz, Gelles in

Schmelz, potovalci, z Dunaja. — Spitra, uradnik, iz Gradca. — Zerkovitz s soprogo; Vierthaler, c. kr. profesor, z rodbino; Steinhart, zavar. uradnik, in Vianello, zasebnik, iz Trsta. — Leuc, posestnik, iz Dola.

Pri Tavčarji: Ohlmeier, kr. prom. vodja, iz Hannovera. — Friedrich in Pleiweis, potovalec, z Dunaja. — Stanger, trg. potovalec, iz Trienta. — Hudovernig, zemlj. posestnik, iz Radovljice. — Legat, zemlj. posestnik, iz Lesc.

Pri Avstr. carji: Požar, pravnik, iz Trsta. — Eberl, ravnal. tajnik, iz Beljaka.

Pri Bavarskem dvoru: Thaller s soprogo iz Trsta. — Glaser Marija in Franja, zasebnici, iz Pulja.

Pri Južnem kolodvoru: Levstik in Novak, učitelja, iz Idrije. — Maier, zasebnik, iz Ljubljane.

Tržne cene.

V Ljubljani 6. avgusta: Hektoliter banaške pšenice velja 8 gld. 38 kr., domače 7 gld. 15 kr.; ječmen 4 gld. 39 kr.; reš 5 gld. 36 kr.; ajda 5 gld. 36 kr.; proso 6 gld. 18 kr.; turšica 5 gld. 60 kr.; oves 3 gld. 25 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 gld. 32 kr.; leča hektol. po 8 gld. — kr., bob 8 gld., fižol 9 gld. — kr. — Goveja mast kilo po 94 kr., salo po 80 kr., špeh po 60 kr., prekajen po 72 kr., maslo (sirovo) 84 kr., jajce 2¼ kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 64 kr., telečjega 56 kr., svinjina 68 kr., drobniško po 36 kr. — Piške po 40 kr., golobi 18 kr.; 100 kilo sena 1 gld. 60 kr., slame 1 gld. 69 kr. Seženj trdih drv 7 gld. 50 kr.; mekih 4 gld. 80 kr. — Vino, rudeče, 100 litrov (na skladišču), 24 gld., belo 20 gld.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
6. avgusta	7. zjutraj	737.76	+19.3	szpd. sl.	js.	
	2. pop.	736.55	+27.3	svzh. sl.	»	0.00
	9. zvečer	736.80	+21.0	»	p. js.	

Solidno dekle

zmožno obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi ter izurjeno v šivanji na stroj, vzprejme se v neko tukajšnjo prodajalnico stalno.

Kje? pové ekspedicija tega lista.

Zaloga zemljevidov

c. kr. generalnega štaba.

Mera 1:75000.

Listi so po 50 kr., zloženi za žep, pri-
lepljeni na platno po 80 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova
knjigarna v Ljubljani.

Omarine napise

za trgovce

imata vedno v zalogi

Kleinmayr & Bamberg

Kongresni trg.